

Inspectie van het Onderwijs
Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap

> Retouradres Postbus 2730 3500 GS Utrecht

Stichting Lek en IJssel
Postbus 377
3400 AJ IJSSELSTEIN UT

Locatie Utrecht
Park Voorn 4
Postbus 2730
3500 GS Utrecht
www.onderwijsinspectie.nl

Contact
Mw. L. Hartman
Medewerker toezicht

T (088) 669 64 88
F (088) 669 60 50
l.hartman@owinsp.nl

Onze referentie
4479964.77975.25KJ-C1

Uw referentie

Datum 17 december 2014
Betreft Definitief rapport stelselonderzoek 2014-2015

Bijlage(n)
Definitief rapport van het
stelselonderzoek 2014-2015

Geacht bestuur,

Hierbij ontvangt u het definitieve rapport van het stelselonderzoek op **Rkbs "De Ark"** op 30 oktober 2014 voor het Onderwijsverslag 2014-2015. De inspectie gaat ervan uit dat u de betreffende school en de medezeggenschapsraad direct op de hoogte stelt van dit rapport.

Op de inhoud van het conceptrapport is geen reactie binnengekomen.

Vier werkweken na de dagtekening van deze brief wordt het rapport van het onderzoek in het kader van het Onderwijsverslag 2014-2015 openbaar gemaakt. Mocht u het niet eens zijn met het definitieve rapport, dan kunt u binnen deze vier werkweken uw zienswijze schriftelijk aan de inspectie kenbaar maken. Uw zienswijze wordt dan als extra hoofdstuk aan het rapport toegevoegd.

Met vriendelijke groet,

Mw. D.C.M. Nicolaes
Inspecteur van het onderwijs

INGEKOMEN 18 DEC. 2014

ED4359309/2

Inspectie van het Onderwijs
*Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap*

RAPPORT VAN BEVINDINGEN STELSELONDERZOEK 2014-2015

rkbs "De Ark"

Plaats : IJsselstein Ut
BRIN nummer : 25KJ|C1
Onderzoeksnummer : 277849
Datum onderzoek : 30 oktober 2014
Datum vaststelling : 17 december 2014

INHOUDSOPGAVE

1	INLEIDING	5
2	BEVINDINGEN	6
3	CONCLUSIE.	11
	BIJLAGE 1 OORDELEN	12

INLEIDING

Op 30 oktober 2014 heeft de inspectie rkbs "De Ark" bezocht in het kader van een landelijk stelselonderzoek naar de staat van het primair onderwijs in Nederland. Het doel van dit onderzoek is het verzamelen van informatie over de kwaliteit van het onderwijs, waarover de inspectie rapporteert in het Onderwijsverslag 2014-2015. Tevens is gecontroleerd of de school voldoet aan bepaalde wettelijke voorschriften, waaronder de onderwijstijd.

Onderzoeksopzet

Het onderzoek bestaat uit de volgende activiteiten:

Vooraf:

- Controleren van de wettelijke voorschriften, waaronder onderwijstijd;
- Analyseren van alle documenten en gegevens over de school die bij de inspectie aanwezig zijn.

Tijdens:

- Bestuderen van schooldocumenten waarin de school haar beleid en aanpak op diverse terreinen verwoordt;
- Bijwonen van lessen in Nederlandse taal en rekenen en wiskunde. Deze lesbezoeken vonden plaats in de groepen 1/2, 3, 4, 5/6 en 8;
- Gesprekken gevoerd met de directie, de intern begeleiders, de rugzakondersteuner en leraren;
- Een eindgesprek met de directie en een vertegenwoordiging van het bestuur, na afloop van het schoolbezoek.

Toezichtkader

De inspectie heeft zich bij haar onderzoek onder andere gebaseerd op het Toezichtkader po/vo 2012 en de notitie Analyse en waarderingen van opbrengsten primair onderwijs. Beide documenten zijn te vinden op www.onderwijsinspectie.nl.

Opbouw rapport

In hoofdstuk 2 worden de bevindingen van het onderzoek op rkbs "De Ark" gegeven. In hoofdstuk 3 volgt de conclusie. Bijlage 1 van dit rapport bevat een overzicht van de bij dit onderzoek gebruikte indicatoren en de bevindingen van de inspectie daarover.

Algemeen beeld

Uit het overzicht in bijlage 1 valt op te maken dat op rkbs "De Ark" de kwaliteit van het onderwijs op de meeste onderzochte indicatoren op orde is en op sommige indicatoren zelfs goed.

De eindopbrengsten van de school liggen drie opeenvolgende jaren boven de bovengrens die de inspectie hanteert. Ook de tussenopbrengsten zijn in orde. De zorg en begeleiding is over het algemeen stevig vormgegeven. De planmatige zorg voor die leerlingen, die net even iets meer nodig hebben, behoeft aandacht. De ontwikkeling die de school op dit vlak maakt is terug te zien in enkele documenten waarmee de school van plan is te gaan werken.

De analysevaardigheden van de leerkrachten zijn momenteel nog onvoldoende. Omtrent het uitvoeren van analyses heeft de school de nodige kennis in huis. De gemaakte analyses van de rekencoördinator laten dit zien. Deze zouden als voorbeeld kunnen dienen.

De kwaliteitszorg is over bijna de gehele linie van voldoende niveau. De directie weet een uitstekende organisatie neer te zetten. Dit blijkt onder meer uit het oordeel goed dat de inspectie geeft voor het systematisch evalueren van de opbrengsten als ook voor het planmatig werken aan verbeteractiviteiten. Alleen het, op beleidsniveau, zorgdragen voor een goede kwaliteit van sociale integratie en actief burgerschap heeft de inspectie met een onvoldoende beoordeeld.

Voor wat betreft de afstemming van het onderwijs dient aandacht uit te gaan naar het differentiëren in onderwijstijd.

Hieronder volgt een toelichting.

Toelichting*Context van de school*

Bij binnenkomst in de school is direct de positieve energie voelbaar. Het team straalt energie en bereidheid tot ontwikkelen uit. De methode die voor sociaal emotionele ontwikkeling op school wordt ingezet, is voelbaar in het contact tussen de leerkrachten onderling en in de groepen.

De directie heeft in de afgelopen vier jaar een stevige schoolorganisatie weten neer te zetten. De hang naar beter en verdere ontwikkeling blijft duidelijk aanwezig. De directie stuurt hier ook zichtbaar op, weet te prioriteren en transparantie voor het team te creëren voor wat betreft het programma voor de komende jaren. Dit komt in zowel de gesprekken met de leerkrachten als de directie naar voren. De ontwikkeling die is ingezet met "leren leren" is volledig gedragen, zorgt voor eyeopeners bij teamleden en motiveert een ieder om deze nieuwe richting in te slaan.

Opbrengsten zijn goed te noemen

De eindopbrengsten van rkbs "De Ark" zijn als goed beoordeeld. De inspectie kijkt daarbij naar de eindopbrengsten van de laatste drie schooljaren. Deze liggen voor alle drie de jaren boven de bovengrens die de inspectie hanteert.

Ook de tussenopbrengsten zijn voldoende. De school behaalt op drie van de vijf gecontroleerde onderdelen voldoende resultaten, te weten bij technisch lezen in groep 4 en bij rekenen en wiskunde en begrijpend lezen in groep 6. Bij technisch lezen in groep 3 en rekenen en wiskunde in groep 4 behaalt de school onvoldoende resultaten. De school heeft zicht op haar opbrengsten. Dit blijkt mede uit acties die de directie heeft genomen. Het aanvankelijk leesproces wordt door een externe partij begeleid. De leerkrachten krijgen op dat gebied één-op-één begeleiding. Ook op het gebied van rekenen en wiskunde is begeleiding ingekocht. Dit alles met als doel de tussenopbrengsten te verhogen.

De inspectie beoordeelt indicator 1.4 als er meer dan drie leerlingen in groep 8 zitten met specifieke onderwijsbehoeften, die werken vanuit het ondersteuningsplan. Op rkbs "De Ark" is er één leerling met deze specifieke onderwijsbehoeften. Vandaar dat de inspectie indicator 1.4 als niet te beoordelen scoort.

De vorderingen van de leerlingen op sociale competenties volgen de leerkrachten met een landelijk genormeerd instrument. De opbrengsten hiervan zijn voldoende. Het team van rkbs "De Ark" is vier jaar geleden gestart met het inzetten van een methode gericht op de sociaal emotionele ontwikkeling van haar leerlingen. De directie geeft aan dat dit onder meer rust in de school als resultaat heeft. Dit in combinatie met het aangepaste lesrooster van vijf gelijke dagen dit schooljaar zorgt voor de leerlingen voor extra structuur en duidelijkheid. De aanpak en afspraken die in de klassen gelden, komen nu ook in

de pauzes zichtbaar terug omdat de leerkrachten en/of de directie degene zijn die de overblijf van de leerlingen dan verzorgen.

Onderwijsleerproces grotendeels in orde

Het onderwijsleerproces is grotendeels in orde. De aangeboden leerinhouden bereiden de leerlingen voor op het vervolgonderwijs en de samenleving. Waarbij dit jaar extra is ingezet op afstemming tussen de groepen 2 en 3 om een betere doorgaande lijn te creëren. Aan het begin van het schooljaar worden de leerkrachten van 1/2 vrij geroosterd om in groep 3 te kunnen kijken naar de doorgestuurde leerlingen. Aan het eind van het schooljaar gebeurt dit andersom.

Het didactisch handelen van de leerkrachten is voldoende en in een enkele groep zelfs goed te noemen. De sfeer in de bezochte groepen is prettig en er heerst rust. Dit is terug te zien in de taakgerichtheid en de betrokkenheid van de leerlingen. De leerkrachten weten de leerlingen in voldoende mate bij de lessen te betrekken. Ook spreken de leerkrachten de leerlingen op een positieve manier aan.

De leerkrachten op rkbs "De Ark" zijn bewust bezig met gedifferentieerd lesgeven. Dit is terug te zien in de opgestelde plannen en tijdens de instructie en verwerkingsmomenten. Het valt op dat de differentiatie die tijdens de verwerking plaats vindt nog volledig methode-afhankelijk is. De school zou hier een volgende stap kunnen maken door nog meer de onderwijsbehoeftes van haar leerlingen in kaart te brengen en hierop het onderwijs af te stemmen. De mogelijkheid om onderwijstijd af te stemmen op de verschillen in ontwikkeling tussen de leerlingen gebruiken de leerkrachten niet of minimaal.

Zorg en begeleiding op orde

De school gebruikt een samenhangend systeem van genormeerde instrumenten en procedures voor het volgen van de prestaties en de ontwikkeling van haar leerlingen.

De leerkrachten maken een foutenregistratie. De stap naar het analyseren van deze registratie of van andere gegevens wordt niet gemaakt. Door regelmatig de vorderingen van leerlingen te analyseren, kan de leerkracht het onderwijsaanbod beter afstemmen op de leerbehoeftes van de leerlingen. Onder andere de rekencoördinator van de school en ook de bovenschoolse coördinatoren voor rekenen, taal en meerbegaafdheid laten zien dat zij deze vaardigheid goed beheersen. Zij zouden in dit ontwikkeltraject een voortrekkersrol kunnen spelen.

De school signaleert vroegtijdig welke leerlingen zorg nodig hebben. De intern begeleiders analyseren vervolgens verzamelde gegevens en ondernemen waar nodig, vervolgstappen. Ook hieruit blijkt dat de organisatie helder is neergezet en dat er regelmatig en constructief overleg met elkaar wordt gevoerd.

Ook de planmatige uitvoering van de zorg is voldoende. Uit de groepsoverzichten blijkt welke onderwijsbehoeften de leerlingen hebben. Vervolgens maakt de leerkracht de vertaalslag naar het groepsplan waarin deze behoeften worden vertaald naar leerdoelen. De organisatie die de leerkracht aanbiedt om de leerdoelen te behalen laat echter minimale verschillen zien tussen de verschillende niveaus van de leerlingen.

De groepsplannen en de weekplanning sluiten nog niet op elkaar aan. Tijdens het gesprek met de directie en de intern begeleiders komt duidelijk naar voren dat de school op dit gebied in ontwikkeling is. Zo ligt er een document klaar dat gebruikt zal gaan worden dat alle gegevens omtrent onderwijsbehoeften, en zorg en begeleiding aan elkaar koppelt en inzichtelijk maakt.

De evaluatie van handelings- en groepsplannen is ook in ontwikkeling. De inspectie heeft op dit vlak enkele goede voorbeelden gezien.

Kwaliteitszorg grotendeels meer dan voldoende

De directie weet welke leerlingen op haar school zitten en stemmen het onderwijs hier zoveel mogelijk op af. Zo is er ingezet op de sociaal emotionele ontwikkeling van de leerlingen, waarbij het gaat om een bepaalde manier van met elkaar omgaan. Niet alleen in de schoolgids en het schoolplan komt dit veelvuldig terug. Zoals al eerder in dit rapport is aangegeven, is de school doordrenkt van een bepaalde manier van omgaan met elkaar. De positieve benadering staat hierbij centraal. Ook de invoering van de plusklas, die één ochtend in de week plaatsvindt en waarvan de leerling via een insteekvel in het rapport ook terugkoppeling krijgt, vloeit voort uit de onderwijsbehoeften van de leerlingenpopulatie.

De directie laat zien het opbrengstgericht werken volledig onder de knie te hebben. Zo bespreekt en analyseert de directie zowel op managementniveau als op teamniveau haar opbrengsten en stuurt hier vervolgens actief op. Dit is terug te zien in de diverse plannen waarmee de directie en leerkrachten werken.

Dat de directie planmatig en structureel werken vanzelfsprekend vindt, blijkt onder meer uit de manier waarop zij verbeteractiviteiten aanpakt. Aan het eind van elk schooljaar vindt de evaluatie plaats van het jaarplan. Dit evaluatieplan is

leidend voor het nieuwe jaarplan dat de directie opstelt. Daarbij houdt de directie de prioriteiten in combinatie met werkdruk in de gaten en doet aanpassingen waar zij dat wenselijk acht. Het meerjarenplan dient daarbij als onderlegger. Deze duidelijke planmatige aanpak werpt zijn vruchten af in de praktijk. Leerkrachten weten goed te benoemen waaraan gewerkt wordt gedurende het schooljaar en geven aan dat de neuzen dezelfde kant op staan. Dit alles is ook tijdens de gevoerde gesprekken te voelen in het enthousiasme waarmee leerkrachten praten over bijvoorbeeld het traject dat dit schooljaar centraal staat; het leren leren.

Rkbs "De Ark" is door deze manier van werken een voorbeeld voor anderen. Vandaar dat de inspectie indicator 9.4 met een goed beoordeelt.

Het beleid gericht op burgerschapsvorming is niet op orde. De school schenkt voldoende aandacht aan mogelijke risico's in de sociale context van de school en de opvattingen en uitingen van leerlingen op het terrein van burgerschap en integratie. Omdat onderdelen van de kwaliteitszorg voor het onderwijs in burgerschap niet voldoende zijn uitgewerkt, heeft de inspectie indicator 9.7 als onvoldoende beoordeeld. Dit betreft de planmatige uitwerking van de visie op burgerschap en de verantwoording van de invulling die de school daaraan geeft. Ook wijst de inspectie erop dat de evaluatie van de resultaten van het onderwijs in burgerschap verdere uitwerking behoeft. Omdat de wetgever van scholen vraagt zélf te bepalen hoe burgerschap wordt ingevuld en daarin transparant te zijn, zijn een visie en planmatige uitwerking daarvan in het aanbod belangrijke voorwaarden.

Kwaliteit

Het onderwijs op rkbs "De Ark" is op de onderzochte onderdelen grotendeels op orde en op enkele onderdelen zelfs goed. Uit het onderzoek is gebleken dat de school op die gebieden nauwelijks tekortkomingen kent. Om die reden blijft het basisarrangement gehandhaafd. De bevindingen zullen worden betrokken bij de eerstvolgende risicoanalyse, waarbij opnieuw bekeken wordt of het toezichtarrangement eventueel moet worden aangepast.

Naleving

Er is een tekortkoming geconstateerd in de naleving van wettelijke voorschriften, die vanwege het programmatisch handhaven standaard zijn gecontroleerd.

De inspectie heeft, na de invoering van de wet passend onderwijs, ook gekeken of de school voldoet aan de aangepaste wettelijke voorschriften over de schoolgids, het schoolplan en het ontwikkelingsperspectief. Daarbij constateert de inspectie dat de school hieraan niet voldoet, op het eerste en tweede punt. De inspectie heeft de school verzocht dit te herstellen.

BIJLAGE 1 OORDELEN

In onderstaande tabellen vermeldt de inspectie welke indicatoren in dit onderzoek zijn betrokken en tot welke bevindingen het onderzoek heeft geleid. De nummering in de tabellen verwijst naar het volledige waarderingskader primair onderwijs 2012. Indicatoren die bij een kwaliteitsonderzoek de doorslag geven of een school (zeer) zwak is, de zogeheten normindicatoren, zijn gemarkeerd met een asterisk. Voor een overzicht van alle normindicatoren zie het Toezichtkader po/vo 2012 op www.onderwijsinspectie.nl. De bevindingen zijn weergegeven in de vorm van een score. De score geeft aan in welke mate de betreffende indicator gerealiseerd is.

Legenda:

1. slecht
2. onvoldoende
3. voldoende
4. goed
5. niet te beoordelen (alleen bij opbrengsten)

In verband met het programmatisch handhaven heeft de inspectie daarnaast enkele controles uitgevoerd op bepaalde wettelijke voorschriften. Of de school wel of niet voldoet aan deze wettelijke vereisten wordt tot uitdrukking gebracht met de score 'ja' of 'nee'.

Opbrengsten		1	2	3	4	5
1.1*	De resultaten van de leerlingen aan het eind van de basisschool liggen ten minste op het niveau dat op grond van de kenmerken van de leerlingenpopulatie mag worden verwacht.				•	
1.2*	De resultaten van de leerlingen voor Nederlandse taal en voor rekenen en wiskunde tijdens de schoolperiode liggen ten minste op het niveau dat op grond van de kenmerken van de leerlingenpopulatie mag worden verwacht.			•		
1.4	Leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften ontwikkelen zich naar hun mogelijkheden.					•
1.5	De sociale competenties van de leerlingen liggen op een niveau dat mag worden verwacht.			•		

Leerstofaanbod		1	2	3	4
2.1*	Bij de aangeboden leerinhouden voor Nederlandse taal en rekenen en wiskunde betreft de school alle kerndoelen als te bereiken doelstellingen.			•	

Leerstofaanbod		1	2	3	4
2.2*	De leerinhouden voor Nederlandse taal en voor rekenen en wiskunde worden aan voldoende leerlingen aangeboden tot en met het niveau van leerjaar 8.			•	
2.3	De leerinhouden in de verschillende leerjaren sluiten op elkaar aan.			•	
2.4*	De school met een substantieel aantal leerlingen met een leerlinggewicht biedt bij Nederlandse taal leerinhouden aan die passen bij de onderwijsbehoeften van leerlingen met een taalachterstand.			•	
2.6	De school heeft een aanbod gericht op bevordering van actief burgerschap en sociale integratie met inbegrip van het overdragen van kennis over en kennismaking met de diversiteit in de samenleving.			•	

Tijd		1	2	3	4
3.1	De leraren maken efficiënt gebruik van de geplande onderwijstijd.			•	

Schoolklimaat		1	2	3	4
4.4	De school heeft inzicht in de veiligheidsbeleving van leerlingen en personeel en in de incidenten die zich op het gebied van sociale veiligheid op de school voordoen.			•	
4.5	De school heeft een veiligheidsbeleid gericht op het voorkomen van incidenten in en om de school.			•	
4.6	De school heeft een veiligheidsbeleid gericht op de afhandeling van incidenten in en om de school.			•	

Didactisch handelen		1	2	3	4
5.1*	De leraren geven duidelijke uitleg van de leerstof.			•	
5.2*	De leraren realiseren een taakgerichte werksfeer.			•	
5.3*	De leerlingen zijn actief betrokken bij de onderwijsactiviteiten.			•	

Afstemming		1	2	3	4
6.1	De leraren stemmen de aangeboden leerinhouden af op verschillen in ontwikkeling tussen de leerlingen.			•	
6.2	De leraren stemmen de instructie af op verschillen in ontwikkeling tussen de leerlingen.			•	
6.3	De leraren stemmen de verwerkingsopdrachten af op verschillen in ontwikkeling tussen de leerlingen.			•	
6.4	De leraren stemmen de onderwijstijd af op verschillen in ontwikkeling tussen de leerlingen.		•		

Begeleiding		1	2	3	4
7.1*	De school gebruikt een samenhangend systeem van genormeerde instrumenten en procedures voor het volgen van de prestaties en de ontwikkeling van de leerlingen.			•	
7.2	De leraren volgen en analyseren systematisch de voortgang in de ontwikkeling van de leerlingen.		•		

Zorg		1	2	3	4
8.1	De school signaleert vroegtijdig welke leerlingen zorg nodig hebben.			•	
8.2	Op basis van een analyse van de verzamelde gegevens bepaalt de school de aard van de zorg voor de zorgleerlingen.			•	
8.3*	De school voert de zorg planmatig uit.			•	
8.4	De school evalueert regelmatig de effecten van de zorg.			•	

Kwaliteitszorg		1	2	3	4
9.1	De school heeft inzicht in de onderwijsbehoeften van haar leerlingenpopulatie.			•	
9.2	De school evalueert jaarlijks de resultaten van de leerlingen.				•
9.3	De school evalueert regelmatig het onderwijsleerproces.			•	
9.4	De school werkt planmatig aan verbeteractiviteiten.				•
9.5	De school borgt de kwaliteit van het onderwijsleerproces.			•	
9.6	De school verantwoordt zich aan belanghebbenden over de gerealiseerde onderwijskwaliteit.			•	
9.7	De school draagt zorg voor de kwaliteit van het onderwijs gericht op bevordering van actief burgerschap en sociale integratie, met inbegrip van het overdragen van kennis over en kennismaking met de diversiteit van de samenleving.		•		

Wet- en regelgeving		Ja	Nee
NT1A	De inspectie is in het bezit gesteld van de geldende schoolgids (art. 16, lid 2 en 3, WPO).	•	
NT2A	De inspectie is in het bezit gesteld van het geldende schoolplan (art. 16, lid 1 en 3, WPO).	•	
NT4A	Er is voldoende onderwijstijd geprogrammeerd om te kunnen voldoen aan de daarvoor gestelde minima (art. 8, lid 7 onder b, WPO).	•	
NT4B	Er is maximaal zevenmaal een onvolledige schoolweek geprogrammeerd voor de groepen 3 t/m 8 (artikel 8, lid 7 onder b, WPO).	•	